

LIV STEZICE št. 3

februar 1956

Srebrnjak Tone, VIII.

Pesem o sreči.

Povej mi, dekle, zdaj,
ko moli zvon avemarijo,
ko zvezde iz sna se budijo,
o sreči kaj.

O sreči mi povej,
ki v duši oba jo želiva,
ki zanjo, vsaj v mislih, živiva...
Z besedo me ogrej.

A ti molčiš...? Saj ven,
da srečna sva bila nekoč v tišini,
in sreča se morda samo spomini,
ukradeni nočem.

Pa mi podaj roko,
ko moli zvon avemarijo,
ko zvezde iz sna se budijo:
naj kot nekoč spet bo.

Iz zveneli spomini.

V starih pisnih bledijo spomini
dveh ljudi,
tisti spomini o sreči,
ki je ni.

Kakor bi dvoje poti na križpotju
se razšlo,
tako i z njima neke noči
je bilo.

Včasih pa vendar se srečajo misli
dveh ljudi,
sanje so vtkale stezico
med poti.

V starih pisnih bledijo spomini
dveh ljudi
tisti spomini o sreči,
ki je ni.

videli, samo Na križpotju. ed se drugi šali. Pa
kako gredo je gledali, da bi se ga ne zmedli, a kako ne
slovca.

Na križpotju, tam med polji, je tudi Darček
sve se prvič spoznala, pa se je perila polkna
na križpotju v nemi noči in se spet razgubila.
sve se kmalu spet razstala.

Na križpotju..., ah, spomini
leta zdaj leže med nama:
proti svojim svetlim ciljem
jaz grom sam in ti greš sama.

Na križpotju..., včasih vendar
duša tankaj povasuje
in v teh dolgih, dolgih dnevih,
česar ni več, pričakuje.

Kone taborja.

Starč Anton, V.

Na Gorjancih.

Zmenili so se, da gredo taborit. Bilo jih je okoli
deset. Še skoraj vsi otroci. Le Slavo je bil že fant. On jih
je tudi vodil. Mamice so mu zupale svoje male, kajti veljal
je za pridnega in poštenega fanta, pa tudi taboril je že
nekajkrat.

Otroci so bili vsi navdušeni. Saj bodo sami, brez
mamice, na Gorjancih, pa še ponoči... cel teden. To pa je vendarle
nekaj. Pomilovalno so gledali na tiste reveže, ki niso mogli
ali pa niso smeli iti z njimi.

Težko pričakovani dan odhoda je prišel. To jutro
je marsikateri smrkal, ko je videl, da je treba res iti. Navse-
zgodaj so odrinili in prispeli okoli poldneva na že prej odbrani
prostor. Najprej so si seveda nasitili lačne želodčke, kajti
to je bilo tudi važno za take tiče.

Potem so si postavili šotor, ognjišče in uredili
če druge take stvari. Seveda je vse to moral voditi Slavo, čepra
so že prej vadili. Vse je šlo v najlepšem redu. Nihče ni več
jokal.

Ko pa se je dan nagnil in sonce padlo za Rog, se je
spustil nad gozd mrak in tema. Takrat, ko so sedeli mali
taborniki okoli ognja, so se zopet spomnili na dom, a jokali
niso. Saj so bili že veliki, sami ponoči v gozdu, pa da bi jo-
kali. Ne! To ne gre!

Prva dva dneva je šlo bolj tako... Slavo je moral
čuti poleg vsakega stražarja, ker bi ta drugače ne bil
ostal zunaj. Pa so se tudi tega navadili. Vsak se je držal
bolj ognja, ki je gorel po malem celo noč. Slavo jim je moral
narediti tudi leseno puško. "Saj stražar brez puške ni pravi
stražar," so dejali.

Tudi Darček je stražil. Bil je najmanjši, a s tem
ni rečeno, da najstrahopetnejši. Ne. Nikakor. Da bi ga samo

videli, kako moško je korakal, dokler so še drugi čuli. Pa kako grdo je gledal, da bi se ga še strah ustrašil, a kako ne človek.

Ko pa je življenje v taboru zamrlo, je tudi Darčka postala strah. Sedel je k ognju in zdaj pa zdaj porinil polena vanj, da so plameni šignili v zrak in se spet razgubili.

Okoli enajstih je moralo biti. Darček je pogledal malo okoli sebe in strahotno kriknil. Vrgel je puško prč in planil na vrat in na nos v šotor. Tu se je kar sesul na tla in od strahu onemogel ponavljati: "Zunaj, zunaj..." Drugega prestrašeni prebivalci šotora niso razumeli.

Slavo je šel pogledat, kaj naj bi to bilo. In kaj je videl? Sovo. Veliko sovo uharico, ki je sedela na panju ob ognju - kajti sove ljubijo svetlobo -; ta je našega Darčka tako prestrašila.

.....

Rems Peter, V.

D a n z a d n e m .

Dan za dnem nebo zastirajo oblaki
temni in grozeči kakor slutnja zla,
kot da bi noč se razgrnila še prej, ko dan ugasne,
in temne sence plešejo po sivih stenah
ples duhov-ljudi, ki blodijo obsojeni v življenje.

V temni noči, dom pošasti in strahov,
človek išče pot, ki pelje v nesmrtnost,
kot da bi s tem bil voz razvozlan
in našel v tem rešitev bi ganke večnosti.

Zaman vse neme sence begajo
in iščejo izhoda iz praznine
v labirint, ki naj bo luč vstajenja
in simbol zmage in zadoščenja,
njih trud je kakor medlo upanje Sisifa,
da skalo svojo privali na goro,
kjer tempel dviga se v znamenje spoznanja
in razrešitev težkih muk v globinah sna.

V neskončnosti le neka strašna bitja
iščejo usodo svojo, konec in začetek
smisla svojega obstoja in minljivosti
in njih večno potovanje v krog se steka
in njih podobe se prepletajo kot sence
golih vej, v viharju, v soju bliska
in harmoniji neprestanega brenja groma,
dokler da zadnja izzveni, kot sveče soj
ugasne v vetru.

Roms Peter.V.

Med grobovi.

Ode nadute buče skozi zrak,
med njimi ropot ljudi in strojev
zamoklo odneva,
kot da bi blaženo smejal se sam vrag
in gledal zariple, rdeče obraze
teles, ki jih zelena obleka odeva.

Pač res. Vse je lepo in svečano-
zastave in vojaških trum koraki
in svetlo, bleščeče orožje,
vse lepo in nanovo oprano,
mož ob možu koraka, vsak v čeladi
dalje v neznano hite- so pač ljudje.

Priznati je treba- vojska je stvar ljudi
in ciničen smeh se na licu odraža
ob misli na svetlo in sončno prihodnost,
ki nam zasije, ko zadnji v smrti se zgrudi.
Strumen korak in odločen v svetu odneva
množic stoterih, ki njih bitje le ena je možnost.

Kaj ni to veselo? Vse dinamično je in labilno;
v zraku, na zemlji, kjer kdo hoče- grmenje topov
in streli in neprestano bobnenje vozil in orožja,
ki res je nujno potrebno: brez krivde in čisto-čeprav je
saj samo je mrtvo in zato je rojeno- ni kup gorečih domov,
ki jih pomladna je noč posejala, da zemlja bi lepa in svetla
bila.

In res je lepo in mir, kjer seže oko:
na nebu letala in beli oblaki,
pod njimi je svet- le kupi orožja v sončni svetlobi.
Kako lep je pogled na vse to.
Se pomlad je razcvetela in v jarkih leže vojaki,
raztrgani in krvavi med njimi leže v posartni trohnobi.

Zemlja je lepa, mar ne?, in lepša bo s človeško krvjo napojen
vse lepše in žlahtnejše bodo rože cvetele v nemiru
in človek spoznal bo svojo podobo- smešno krvavo prikazen.
Boril se bo vedno- z orožjem, brez njega- da zadnja bo bilka
pohojena.

Gradil bo zato, da bo uničil, kar ustvaril je v miru,
in končno ostala bo nema bojazen.

Balada.

Črna noč in veter tuli,
vse je temno.
Med preklanimi vejami
črn vran sedi...

Razlegel se je glas hrapeč
skozi temo,
odgovoril mu je veter hrumeč
med vejami.

Na črnem nebu
je črn ptič razpel peruti
in črno senco razprostrl
nad kalnimi vodami.

Kramar Janez, VI.

Takole v večeru.

Takole v večeru
bi za pečjo sedel,
v ziskem miru
brez misli, ki mi v glavi zdaj roje,
in bilo bi mi tako toplo.

Zunaj bi v drevju veter ječal
in v njem bi ne slišal onega strašnega krika življenja
potok s slabotrim, od zime morečim,
bi glasom mrmral
mi ljubo-
in meni bi bilo lepo.

O, sanje, že davno odšle.
Se vedno nazaj hrepeni mi v vaše naročje srce.

Popotnik.

Sneži nocoj
in potok spev
mrmra še svoj
tja v pozno noč,
a kmalu bo pod ledom onemel...

In ko tedaj na šipah bo cvetelo,
popotnik pojdi mimo barnih koč

-o, sanje v njih-
od teh srce še zadnjič bo vzdrhtelo
v poslednji dih...

Kramar Janez, VI.

Takrat sem te ljubil.

Takrat sem te ljubil iz dna duše,
z vsem bitjem sem po tebi hrepenel,
takrat, ko sem bil še otrok;
in, ko sem te srečal,
sem od sramu zardelel.

Tako lepa, se meni je zdelo,
da si bila- .

Minilo pa je nekaj let
in več ne zardevam pred teboj
in v mojih očeh zdaj ti si drugačna,
kot ves je drugačen od onega, sanjskega svet,
ki zdaj ga spoznavam, živim.

Srebrnjak Tone, VIII.

D o g o d e k .

V počitnicah sem srečal prijatelja, ki jo je mahal domov v zamazani delavski obleki. Razveselil sem se ga in mu zaklical: "Hej, Ivan! Od kdaj pa hodiš v uniformi. Da nisi že cel polir postal, kaj?"

Nasmejal se je, mi podal roko in odvrnil: "Beži, beži. Ti se "vicaš", kakšen polir vraga, cel mortar sem postal in nič več." Spet se je pošteno narežal.

"Kako pa to, saj si prve dni pripovedoval, da boš šel v pisarno. Si imel smolo, če že nisi menjal?" sem radovedno napol zares napol v šali polzvedoval naprej.

E, kaj bi tisto. Tako daleč še ni prišlo, ampak ..., no, pa stopiva na sladoleđ, da ti stvar razložim."

Zdelo se mi je, da sem ga sprva nekoliko prizadel, potem pa sem opazil okrog njegovih ust en izživajoč nasmeš, kakor bi hotel reči: Ena: nula zame.

Sedla sva za mizo in za trenutek pomolčala. Iz žepa je privlekel cigarete in mi ponudil. Vzel sem eno in obema prižgal. Vlekla sva počasi, dim je leno visel nad najini a glavama. Prišla je strežajka in s tistim naučenim prizvokom zdrdrala molitvico: "Zelite, prosim?"

"Dva sladoleđa bo dovolj," je Ivan malomarno zinil, pogledal za njo in mi pomežiknil, češ, dobre nog'ce ima. Kmalu sva dobila naročene porcije, pa se nobenemu ni dalo jesti. Rajši sva prižgala vsak še eno Zeto.

"No, ja, pa začnimo, če ravno hočeš vedeti. Bilo je vse prav in v redu, dokler je bilo. Prosil sem prijatelja, naj poizve pri podjetju, kjer je bil v službi, če bi se dalo dobiti kakšno mesto zame. In res, čez tri dni sem že dobil obvestilo, naj se zglašim tega in tega dne pri direktorju. Ob določeni uri

sem torej vstopil v pisarno tega podjetja. Bila je sama tajnica. Prosil sem, če bi lahko govoril z direktorjem in ji pomolil listek. Le bežno ga je pogledala, potem pa stopila v posebno sobo. V pol minute se je vrnila in pokazala na vrata: Izvolite, prosim, naprej". Sledil sem znaku, potrkal na vrata in, ko sem zaslišal tisti "naprej", sem vstopil. Smehljajoč mi je prišel nasproti direktor, mi podal roko in mi povedal svoje ime hkrati in pristavil stol, naj sedem.

"Kako je torej z Vašo stvarjo?" je začel, ko se je udobno zavalil na usnjen stol.

Povedal se mu, da sem končal osmo in da bi v teh počitnicah rad kaj zaslužil. Ker pa nameravam študirati predmet, ki zadeva to podjetje, sem se hotel prvenstveno obrniti semkaj.

"A tako, osmo da ste končali, ja, res? Lepo, lepo?" Lagodno je kimal z glavo in udarjal s peresnikom ob mizo. Smejal se je in začel pripovedovati, kako je bilo, ko je on hodil v šolo, kako so ga dajali, kako so prinašali priokse okrog (Tričetrt izmišljenega, sem si mislil.). Ko pa je najbolj vneto razkladal, kako so nekega farja potegnili, je potrkalo in z težkimi koraki je vstopil star kmet v sobo.

"Dober dan, jaz sem prišel... jaz bi...." zmedel se je in proseče pogledal najprej direktorja, nato pa še men. Spoznal sem ga, tam nekje pod Gorjanci je doma in cel kup otrok ima.

"No, kaj bi, kaj...?" se je zadril nad njim.

"Prišel sem, če bi nakazali..."

"Kaj vraga. Nič. Nimam časa. Pridi kdaj drugič vprašat, če bo kaj." Direktor je planil s stola, stopil par korakov po sobi in odprl vrata:

"Da, drugič sem rekel..."

Kmet je odšel s klobukom v roki in s težkimi koraki.

"Tudi minuto te ne puste pri miru," se je opravičeval, "človeka razjezi... no, kje sva že končala? Aha, že vem: da, spustili smo kihalni prašek in potem je kihnil, enkrat, dvakrat in za njim ves razred... Pa čeprav je bil far, ni vedel, zakaj gre, ampak je le kihal in kihal in se brisal, mi smo se skrivaj pa režali..."

Zamislil se je, meni pa je bilo dosti tega cvrtja.

"Tovariš direktor, kaj mi boste povedali? Bo kaj z menoj?" Vprašal sem ga hladno, kot povračilo kmetu je bilo moje vprašanje.

"Bo, seveda bo, kako da ne. Osem gimnazij imate? Lepo, lepo... Jutri takoj lahko nastopite. Kaj bi pa delal, a? Aha, že vem, dal vam bom skupino delavcev, pa jih boste vodili. Prav?"

Njegov priliznjen glas mi je bil zoprni, v meni se je upiralo, da bi pritrdil potem, ko sem videl, kakšno razliko dela med osmošolcem in navadni kmetom. Pa saj najbrž ni vedel, da sem tudi jaz kmet, sicer bi bil morda drugačen.

"Seveda, že takoj jutri ob osmih se zglasite pri meni, po se bova zmenila. Veste, jaz sem dober človek, da Vam povem, dober človek... Z menoj boste lahko izhajali. Brez skrbi. Torej jutri ob osmih. Poždravljani." Podal mi je roko, roko z belimi, finimi prsti. In jaz sem odšel s tistim vsakdanjim "Zdravo".

Drugo jutro pa sem šel mimo njegove pisarne k zidarjem in sprejeli so me. Tako, vidiš, sem spoznal enkrat enekost in socializem tega direktorja. Saj ni samo on tak, več

jih je, v tej ali oni obleki..."

S temi besedami je prijatelj povedal, kako je postal "mortar", jaz pa sem tiho odobraval njegovo dejanje, saj sem tudi jaz pred kratkim doživel nekaj podobnega.

Pospravila sva sladoled. Ivan je plača. Zunaj sva si segla v roke in Ivan je še želel veliko sreče pri izpitu in potem sva šla vsaksebi.

Oni pogleda ...
Iskanje mi ni bilo je dala.

V jasnih, svetlih nočeh
sem spomnila si dala.

Prešeren Jože, VI.

Da se po njenih očeh,
da se po njenih očeh,

K o s i o d š l a .

Srebrnjak
Ko si odšla,
se mi je zdelo,
kot da bi me kdo ogoljufal;
tako mi je bilo,
kot bi neznancu
delček sebe dal.

In ko že dolgo več
te ni bilo pri meni,
sem se spet spomnil tega
in ko zdaj mislim,
že spet čutim,
da manjka delček mi srca.

Ona v sobi spanja,
ona v sobi spanja,
a jaz mimo gran
kot človek, ki se sreča na cesti
in se sreča pravi, več človek.

M i s e l .

Da, ljubi sem
Mrtvaška senca
je šla čez polje
in je prevpila
moje srce.

Žalost me vzela
je v svoje roke
in je jokalo
moje srce.

In jaz sem bežal
daleč od nje,
ona je vzela
moje srce.

Vse tibo je...
Se sreča na cesti
kako kalno...
Njegova prava je senca in svetla
prav kot pravi svetli svetli voji.

Prešeren Jože, VI. streljarskem letu

in svetil krasni...

kot mihal bi: kaj, pomni poj dekletu

v mladosti... sredi starih...

P e s e m .

Tiha, o tiha pomlad
je sredi zime nastala.
Meni poslala je nad,
lepih mi misli je dala.

V jasnih, toplih nočeh
vsa trepeče mi duša.
Zdi se, po njenih očeh,
da me pomlad preizkuša.

=====

Srebrnjak Tone.

Z n j o i n s s e b o j ...

Ne zameri, ne zameri...
Zdaj odhajam s polno dušo
proč od tebe, dekle čisto.
Tak sem kot drevo pred sušo.

Zaspala noč je,
ona v sobi sanja,
morda o sreči,
a jaz mimo grem
kot človek, ki za srečo se zaganja
in ne zaupa prazni več dlanem.

Da, ljubil sem
in ljubim jo še zmeraj,
morda še bolj, ker več me ne pozna,
ker danes sem ji dosti manj kot včeraj
in jutri bom že izvenel odnevr srca.

Ne zameri, ne zameri...
Zdaj odhajam s polno dušo
proč od tebe, dekle čisto.
Tak sem kot drevo pred sušo.

=====

S a m e m u s e b i .

Vse tiho je...

Še smreke so zamišljene kot starci,
samo kalin oglašča se v pomlad.
Njegova pesem je zamolkla in otožna
prav kot pozimi sredi snežnih vej.

A, glej
kragulja v strelovitem letu
in ostri kremplji....
kot slišal bi: daj, pesmi poj dekletu
v mladosti sam, sam sredi strtih nad.

P r i z n a n j e .

"Ne vem," dejala si, "ne vem",
ko prvičkrat sem vprašal, kaj je v tebi.
In mrak je bil...
A jaz: zatajeval sem se,
da ne bi
te ranil, dvome sem tajil.

Molčala si-
ponovil sem vprašanje.
In mrak se je v temo pretil...
Med naju stopal je nekdo
in sanje
z vsakdanjo igro je prekril.

Še tretjič sem te vprašal za ljubezen.
Iztrgala resnico si iz dna,
da nisem vedel več,
kaj dan je, kaj je noč.
In mislil sem, da sem ljubez i trezen
pa sem zavil v gostilno kot nekoč.

V č a s i h o b s r e č a n j u .

Trgovka si,
zato si znala srcu skriti ceno,
ko sem ti rekel, da imam te rad,
a zdaj, ko mimo tebe grem,
mi vendar ni vseeno,
ko kredoma po tebi se ozrem
in me pozdraviš z gesto narejeno,
ki je zlagana kakor vsakokrat.

Čemu tako?-,
saj tisto sem pozabil
in naj nikar te več ne muči strah,
da kdaj bi zopet znašel se ob tebi
ponižan v sebi in neumno plah.
Bilo je pač- a zdaj je mrtva stvar.
Zakaj bi nemogoče v dušo vabil?
Som rajši pazil se, da ne bi
še kdaj bil žrtev bedastih utvar.

S p o m i n .

Tako nekako pred 30 leti, menda je bil takrat star sedem ali osem let.

1.november- vsi sveti... zunaj je bilo temno, rosilo je in ljudje so bili v črnem. Cerkev je bila polna; glava ob glavi, vsi so klečali.

" Za vse tiste, ki počivajo na našem pokopališču: Očenaš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime..." Župnikov glas je bil svečan, slovesno in počasi je izgovarjal posamezne besede. Velik in lep je bil ta župnik, posebno lep, kadar je stal med prižganimi svečami v tisti črni obleki in je tako svečano molil. Vse oči so bile uprte vanj. Lojze se je zagledal in pozabil moliti. Začutil je, da se ga je mati rahlo dotaknila s komolcem in nekaj zašepetala. Ni razumel, kaj je rekla, pa je vseeno vedel, da jo hotela povedati, naj molí.

"... in odpusti nam naše dolge..." Nekje v sredini je poprijel in boječe pogledal mater. Sklonjena je bila, v rokah star črn molek z debelimi jagodami in ustnice so se ji enakomerno pregibale. Sosea in vsi naokoli so ji bili podobni in tudi učiteljica tam v četrti klopi ni bila nič drugačna od teh, le da je imela novo črno obleko. "Skoraj do tal ji sega," je pomislil Lojze, "zjutraj je šla nalašč takrat, ko je bilo največ ljudi."

Spet so ga prehiteli in gospod je že vnovič začel: "Še en očenaš za tiste, ki so padli za domovino, posebno pa še za tiste, katerih imena so napisana na plošči zunaj na zidu: oče naš, kateri si v nebesih..."

Ljudje so molili in marsikdo je bil v mislih pri njem, za katerega je molil. Lojze pa ni razumel, zakaj je neka starca na njegovi levi strani poltiho zablilala. Saj je vendar lepo tako v cerkvi, ko so vsi praznično oblečeni in ko gospod tako lepo molí. "Mama, zakaj pa Mežnarjeva teta joka?" je pocukal mater za rokav.

"Mir daj in molí." Mati je s temi besedami bolj prosila, naj jo pusti v njenih mislih, kot da naj molí.

"...mati božja, prosi za nas grešnike, zdaj in navekomaj. Amen." Ljudje so se začeli krizati, vstajali so, pred oltarjem pa je zazvonil zvonček. Mati je prišla Lojzeta za roko, ga pri izhodu pokrižala z žegnano vodo in stopila z njim skozi vrata.

Zunaj je bilo temno, rosilo je in ljudje so bili v črnem. Prerinila sta se skozi gručo ljudi in mati se je za hip ozrla tja, kjer je stala tista marmornata plošča s 30 imeni. Neka starejša ženska je ravno postavljala v kozarec, ki je stal v vdolbini, šop že napol uvelih krizantem. Poleg 17. številke tam je bilo napisano:

Kosec Alojz, star 28 let, padel 1917 v Tirolah. In nič več ni bilo napisano pri tej številki. Pa vendar- ta številka je bil nekoč njen mož.

"Mama, gospod so rekli? Za tiste, ki so padli za domovino; ali so tudi naš ate padli za domovino? Mama, kaj pa je to domovina?" Lojze je pro seče pogledal mater, črno ruto je imela na glavi pa solze v očeh.

"Mama...?"
Okrenila se je, ga stisnila močno je za roko in ni odgovorila,
V očeh je imela solze.

Ob njima, pred njima in za nji a pa so šli ljudje,
ljudje v črnem in rosilo je...

Kolenc Janez.

Kako laži bi rad slovenski,
ubojen rad bi bil slovenski,
življenje T e b i .
vsem tuje - človek v vse mi je krov.
Tja v daljavo, v pravljico neznano,
kamor pelje pot me vseh želja,
mislim zdaj, ko ne kot sonce rano
misel nate sije v dno srea.
Šala moja večkrat se prelila
vatej je, kot z njo bi kruh delil,
šala tvoja mi je bolj blažila,
ki za smeh, porog sem si jo kril.

Zdaj si mi kot topla lučka doma,
ki v neurja temno noč planti,
trudni duši klic si, ki v noč roma,
naj se v smrtne boju ne uduši.

Kaj se v meni je želja razsulo,
kaj je upov mi sprhnilo v prah,
kaj v praznino hrepenenj zaplulo
in kaj rož zvenelo že v rekah!

Glej, in vse, kar bilo je razsuto,
kot pomladna zemlja zdaj rodi,
noč dan se in nad tane kruto
nagelj se po srcu že peni.

In če bi po tem še kaj vprašala,
rekel bi, da prav nič več ne vem,
le v oči bi sreča prisijala
in te vpila v nageljne objem.

Po ulicah ko prazen blodim,
strt v sebi, ed želja bolan,
in sam ne vem, za čem, kod hodim,
nihče ne ve, kako sem sam.

Krog mene šum, ljudi vrvenje,
pogled, ki sreča me, je - molk
in beg v daljave, gomazenje,
a vsak je tujec, mrk kot volk.

Kako sem sam, morda tu brata
imam, a kakor jaz beži,
vse mi kot njiva je osata,
morda v njej m roža mi dehti.

Brez matere, sestre, očeta,
osamljen zdim se kot preklet,
Vse, kar imam, srce le spleta
iz sanj, za moj le, ne ta svet.

Kako inel bi rad človeka,
utrujen rad bi šel domov,
življenje željo to odreka,
vsem tujec- dvom v vse mi je krov.

Da bil bi komu lučka doma,
poljubil koga in objel,
za njim srce mi vsak dan roma,
spet danes strt bom v se ihtel.

Da mogel komu bi nasuti
pomlad kipečih svojih nad,
da mogel v koga bi zarjuti,
ko me obupa grize gad.

Kako sem sam. Smeh, ti pokloni,
pogled ponarejen sladak,
ko senca k senci se prikloni,
besed izgovor, mrzel zrak.

O da bi našel dom- človeka,
v dom bi srce mu rad razklal,
ka-ko sem sam in kot pokveka
sam sebe bom se kmalu bal.

- ***** -

Kot otrok, si bi, morda,
ki vso, kar Lepa si.

Lepa si, da me nekdanjega obupa in prevar je sram;
dobra si, da se noči, ki sem razdajal jim moči, kesam;
ljubim te, kot slepec osvetljeni ljubi svet;
dajem vse- kot cvet, pohojen v blatu, diše v vazi spet razpet.
In zdaj vem:

Zima mora priti, da pomlad veselo spet priklije,
noč, da zemlja v sončnih žarkih sveže se umije,
in prevara, da srce se v sreči spet navriska,
bol, da kakor preša grozdje vse najdražje nam izstika.

Nisem tega, draga, prej umel,
zdaj šele, ko bom življenje svoje
tebi in po tebi vsemu svetu
kakor šopek pomladanski v gumbnico pripel.

V svojih najljubših svet
je vse, kar mi bil
moj svet.

Rešila me je
in me osvobodila.

Na pokopališču.

Od starosti, ponižanja in ran
obraz razjeđen,
brez nog, le kup mesa,
med cunje dan,
na njivi tej,
kjer maske snemajo ljudje,
tam sebe ni ga sram,
se na vozičku vozi beden.

"Gospod.. gospa,.."
in "hvala..." vsem grgra
in "prvo vojno"...
Vsak vrže in z očmi beži,
kjer smrt v opojno
razkošje cvetja skrita vsaj trohni.

V zadregi sežem po denar,
preiščem vse- in ni ga,
mu bom slepar?
in v "hvala, hvala" ustne že premika.
Kot da sem kral,
sem mu dajal,
kar v žepu mi je pustil- bar.

Prešeren Jože, VI.

Kot otrok.

Kot otrok, si ti, dekle,
ki vse, kar mi poveš,
verjame.
Ne veš, da, kar povedal sem ti,
z lepimi besedami,
laži so same.

Morda nesrečna boš
in boš jokala,
ker si se vdala meni.
Drugje iskala
boš ljubezni,
vendar vsega ne verjemi.

Melanholijska.

V zarji najin cvet
je vztrepetal,
potem več ni bil
najin cvet.

Razšla sva se
in se spustila,
po svoji poti vsak,
v črni svet.

Sam sem zdaj.
Na onem kraju
vedno iščem nejin cvet.
Morda zaman,
a vedno upam,
da prišla boš k meni spet.

=====

Snežinke padajo ...

Snežinke padajo
kot drobne misli
v človeška srca
in mrzel piš
prihaja od nekoč
kot sulica na razbhečo rano.

Zrak je hladen in suh,
kot hladne besede so rablja,
ki že meč v rokah drži.
Ti si v vsem tem, kot žival,
ki z zadnjim naperom beži,
čeprav ve, da ne bo ubežala.

.....

Srebrnjak Tone.

Epigrami.

1)

Odgovor.

"Če psu na rep stopiš, zacvili."
Pregovor v življenju drži;
i jaz sem o tem se preprical,
ne užaljen, hvaležen som ti.

2)

Nekomu, že sam ve.

Nekdo je pravljico zapel,
iz prizadetosti seveda-
pa kdo bi pravljici verjel,
ko v smeh ga sili njena beda.

3)

Nekomu, že sam ve.

Nekdo je vsadil cvetko zase
in demokracija ji je dal ime.
Skrbno jo čuva, pazljivo goji,
drugim pokazati se je boji.

4)

Danes.

Za direktorje grade pri nas
najudobnejša se stanovanja,
delavcev pa sto in sto
še v skromni sobi sanja.

5)

Nasvet.

Kaj aktiv, pasiv se mi zdi,
da v zmoti si nemara ti,
ker pa pri tem sem prizadet,
bi dal ti topel ta nasvet:
da pač premisli te stvari,
kar na primeru "varati".

Pesniku ob godu.
=====

Je zmernost lepa čednost
in drži se je tudi ti,
da tvoje se telesce,
kdaj v mleku ne utopi.

Kramar Janez.

V e č e r n a s l i k a .

Nekje v dalji muzika igra,
z lučjo skozi okno v temo lije.

Ko mimo grem,
svetloba obraz mi za trenutek obsije.

Srce vzdrihti...

In že sem daleč-
Z mano veter-
večna potnika oba.v.

M o r d a s e m k d a j t i r e k e l .

Morda sem kdaj ti rekel, deklet,
da te ljubim-
Ce sem, potem oprosti,
ker sem ti lagal.

Bila je komaj slutnja to,
kar v srcu sva čutila
-pesem pred pomladjo-
ki prej, kot čulo je uho,
je že prešla.

